

Det saube Skønne søler han,
 Der har et ømt, et ædelt Hierte,
 Som lider ved Medbrodres Smerte,
 Og stifter Godt, saavidt han kan.

Paa Trængslers Vej — paa tornet Stie
 Han Mismod ej i Varmen nærer;
 Han kæmper, seirer — evig bærer
 En Krands fra alle Sorger frie.

Sov nu, sov sødt min spæde Søn,
 Nyd Barndoms Spøg, nyd Ungdoms Glæde;
 Lev saa — du aldrig skal begræde
 Det Liv du fik — Gud, hør min Bøn!

Claus Andresen.

Bedømmelse af Elevernes Exhibition paa
 Konstakademiet for Guldmedaillerne i
 Aaret 1793, af Hr. Assessor Bærens.

Opgaven for Malerne og Billedhuggerne var:
 Apostlernes Gjerninger 8 K. 1 B., og for Archi-
 tekterne: et kongeligt Lystslot. Exhibitionen var
 den 10de August.

Af alle har Billedhuggeren især udmærket sig.
 Om Thorwaldsen end ikke alerede var bekjendt for
 en Kunstner af et stort Geni, vilde hans denne Gang
 udsatte Stykke tilstrækkelig beviist det. Dette er i
 mine Tanker det bedste Basrelief, som for Guldme-
 dail-

Daillierne har været modelleret ved nogen Konkurs. Saavel hele Kompositionen, det er Valget af de Gjenstænder, han har forestilt, og deres Fordeling, eller med andre Ord, Inventionen og Dispositionen, som hver enkelt Deel viser, at han har tænkt under Arbejdet, og at han har tænkt rigtig. Ikke alene Hovedgrubben men og Bisfigurerne ere vel ordnede, og lige saavel udførte. Det er skjønt, hvorledes han har samlet de tre Hoved Figurer, Peter, Johannes og den Halte, og givet enhver af dem den Bevægelse og det Udtryk, som var passende og Sagen værdig. Apostlerne have al den Kolighed, al den Ynde, som saa store Lærere bør afbildes med; deres Ansigt er ædel og fuld af Betydning; deres hele Mine og Stilling viser deres Overbeviisning om, at den Lamme ved deres Ord skal blive helbredet. Peter selv kan man see sigte til Krøblingen: Sølv og Guld have jeg ikke; men det, som jeg have, det giver jeg dig: i Jesu Kristi Nazareti Navn, stat op, og gaaf.

Ikke mindre rigtig og udtrykksfuld er den Lamme afbildet. Stillingen er fortræffelig valgt, og Udførelsen svarer dertil. Hans som Krøbling og Fattig ikke trivelige Lemmer ere i Færd med at faae Liv ved Peders Ord, og han selv med at rejse sig. I hans Mine læser man Glæde over, og Haab om, at kunne komme til at gaae, blandet med Forundring over, at det kan lade sig gjøre. Hans Bevandt viser, at han er en Betler: noget, som Opgaven vel indeholder, men som begge Malerne

Ierne aligevel have overseet. Blandt Bifigurerne, som alle ligeledes ere fulde af Liv og Udtryk, udmærker sig særdeles paa den højre Side et Fruentimmer med et Barn paa Armen, og en ved hende staaende middelaldbrende Mand, hvis Stilling og Ansigt, til Forundring udtrykke hans Forbavselse over det Mirakel, der skeer. I øvrigt viser dette Basrelief, at Thorwaldsen, med et naturligt Geni til at komponere, at virke Sandhed og Skjønhed, forener Studeringer og Flid. Han er heldig i at vælge gode Former, at behandle de kjødagtige Dele, saavel paa Mandkjønnet som Qvindekjønnet. Tegningen er rigtig og kjæk, fuld af Smag og Ynde. Bevandterne vel vagte, bløde, og rige paa store og skjønne Partier; endog Haarene vidne om, at han under Arbejdet ikke binder sig til noget vist Ideal, men at han besidder Evne til at arbejde sig selv frem, til at fornyse, ved at frembringe Nyheder, og saaledes til at blive Kunstner i en egentlig Forstand. Imidlertid er jeg overbevist om, at denne talentfulde unge Kunstner besidder for megen Estertanke og Erfaring, til at han nu, bag efter, skulde troe sit Arbejde frit for Fejl, eller uforbederligt: Maalet for Fuldkommenhed naaede ingen, og mindst Kunstneren, hvis Lod det er falden i, at efterligne den næsterlignelige Natur. Saaledes er den højre Arm paa den ellers saa skjønne qvindelige Figur med Barnet paa Armen uidentviol for kort, i Forhold til Figurens Længde. I Henseende til Stil-

lingen havde det vel og været mere overeensstemmende med Opgavens Indhold, og gjort større Indtryk, hvis Johannes's ellers herlige Hoved havde været mere henvendt paa den Halte. Da det end ikke stod i Texten, at Johannes saae paa ham, synes dette dog at være meest naturligt, da han rimelig vilde see, hvad Indtryk Peders Ord gjorde paa ham, og hvorledes hans Been og Knokler bleve stærke ved samme.

Denne Konfines har ellers og modelleret og ladet forme Herkules og Omphale, et Stykke, der fuldkommen har de gode Egenskaber, som ovenanførte hans Haltes Helbredelse. Professor Schado fra Berlin, der skal forfærdige den afdøde Konge af Preussens Statu til Hest, og derfor har rejst omkring, for at bese de merkeligste af saadanne Statuer, blev antaget som Medlem ved Akademiet, medens han opholdt sig her i Staden, og modellerede til den Ende Baklus og Ariadne, hvilket Stykke hænger i Akademiet. Til dette Stykke, som unegtelig er komponeret med meget Fld, men ikke fuldkommen er udarbejdet, er Thorvaldsens Herkules og Omphale en værdig Pendant; og vanskeligt er det at sige, hvilket af disse Stykker der har Fortrækket. Udarbejdelsen endog tilfældig, holder jeg for min Deel Thorvaldsens for bedre end Schado's. Den førstes Omphale overgaaer langt den sidste Ariadne, baade i Henseende til Stilling og Skjønhed, og er ikke saa anstødelig for Sæderne, da Ariadne er af

afbildet stræbendes indtil Uanfærdighed. Denne burde en Kunstner vogte sig for, især naar hans Arbejde er bestemt til at forblive paa et Sted, hvor det aarlig af Mængden bliver beskuet. Af denne Aarsag ønsker jeg og, at der til dette Schado's Resepzions Stykke havde været en anden Plads i Akademiets Forsamlingsaal end den, hvor det nu hænger paa, og hvor det umuelig kan undgaae nogens Opmærksomhed. Med det høire Laar og Been af sin Herkules synes det ellers, som om Thorvaldsen ikke har været heldig. Det kommer for højt i Vejret, og hænger ikke godt sammen med Underdelen af Livet fra Navlen af, hvilken ikke heller svarer til de øvrige Deles Skjønhed.

Af denne unge og flittige Kunstner kan saaledes Kunstnerne spaae sig noget Stort, naar han uafsladelig bliver ved at dyrke dem med den hidtil brugte Flid, og et eller andet Land i Verden (thi hvorledes skulde der være Udset for ham, til i Danemark at kunne fortjene mere end det Nødorstigste til Livets Ophold?) vil sikkert af ham i Tiden høste baade Fordeel og Ere. Jeg ønsker alene: at det snart maatte lykkes ham, at kunne dyrke sin Kunst i Italien, medens han endnu har Ungdommens Liv og Munterhed, og førend mange Aars Næringsforg har quælet hans naturlige Ild og Fyrighed; og at han forinden maatte kunne bestjeftiges med andet Arbejde end Liigsteene og Marmorplader, som kun ere bedrøvelige Sysler for Kunstnere.

Blandt

Blandt Kobberstikkerne udmærker sig Flindt. Nu da der paa andet Konkours Aar meget rigtig er gjort den Forandring i Akademiets Fundat, at Kobberstikkerne ikke selv komponere og tegne en vis Historie, og siden stikke den i Kobber efter deres egen Tegning, men derimod tegne et dem givet Maleri med Kride, og siden stikke det, bliver det i Henseende til Tegningen, som skal være færdig ved de to Maaneders Forløb, og som udfættes med de andre Konkurrenteres Arbejde, kun at undersøge: om Konstneren trolig har fulgt Maleriet, om Tegningen, Holdningen og Udtrykket, ere de samme som Maleriets, om han gandske har sat sig ind i Malerens Tanker, og vidst at give sin Tegning samme Liv, Udtydning og Karakter som Maleren gav sit Maleri, om han har valgt den meest passende Maneer at tegne paa, for at komme til dette Maal, kort sagt, om han er en selv-tænkende Mand, af levende Indbildningskraft, der har Kridet og alle for en stor Tegner nødvendige Konstgreb fuldkommen i sin Magt. Betragter man fra denne Synspunkt Flindts Tegning efter Jordans fortræffelige og mesterlige Kain og Abel, er det unegteligt, at han har været meget heldig med Tegningen, og at man fra samme af kan gjøre sig gode Tanker om det Kobberstik, han uden Tvivl faaer Tilladelse at udføre efter den og Maleriet. Hans Flid og naturlige Anlæg ere sjensynlige, og nærværende Tegning viser tilfulde, hvorvidt han, der er bekjendt for en flittig ung Mand,

Mand, vil kunne bringe det i Tegningen (som er maaskee det vigtigste for en Kobberstikker, og hvori mange store Kobberstikkere, selv en J. G. Wille, staae tilbage), naar han gaaer frem ad med samme Skridt, som han har begyndt, og uafsladelig, med Flid og Opmærksomhed, bliver ved at tegne baade efter den levendes Model og gode Malerier. Uagtet han saaledes i Almindelighed har været heldig, i Henseende til Udtryk, Holdning og Korrekthed, er det imidlertid dog langt fra, at Tegningen er fri for Fejl. Saaledes forekommer Abels højre Laar og Been mig at være afvigende fra Originalen, og ikke at have den rigtige Stilling imod Kains Been, eller den af dets Funkzion flydende fornødne Lykkelse. Naar Hr. Flindt havde holdt Abels hele Figur lidet lysere, var den Blegthed maaskee og bedre udtrykt, som følger paa ethvert saadant Slag som Abel fik, og som paa Maleriet saa skjønt er iagttaget, men af ham ikke heldig nok er efterlignet. Han havde derved faaet mere Eftertryk, Tyrighed og Kraft i Kains Figur, og var derved kommet begge Figurernes forskjellige, af deres forskjellige Stilling og Sindsforfatning flydende, paa Originalen saa mesterlig iagttagne, Kolorit nærmere. Naar han tillige havde holdt Baggrunden eller Træerne i samme, vel dækkede, men mindre haarde og mørke, havde han og herved faaet mere Styrke og Kraft i Kains Figur, og saaledes bedre Holdning og større Effekt i det Hele. Jeg tilstaaer gjerne,

gjerne, at Baggrunden paa Tegningen ikke er haardere eller mørkere end Baggrunden paa Originalen; men da det for den meest øvede Tegner er umueligt, især naar han ikke skal tilsidesætte Flittighed i Tegningen, med sort Kride, hvormed Flindt har tegnet, at frembringe saa megen Kraft som ethvert godt Maleri har, og som Jordan har givet sin Rain, er der ingen anden Uvej, end at Tegneren modererer Styrken af de mindre vigtige Dele af sit Original, udenfor hvad dette ellers viser i Henseende til samme, for paa Hovedfiguren eller Hovedpartiet at kunne samle al muelig Lys og Skygge; ved Hjælp af dette Konstknæb kunde Hr. Flindt altsaa skaffet sin Rain mere Kraft og Styrke for Synet end den virkelig har. I øvrigt vil jeg ikke paastaae, at det havde været mueligt for Hr. Flindt, med Kride at give noget Parti af sin Tegning mere Kraft og Styrke end det har, naar han ikke skulde tilsidesætte Flittighed og Fiinhed for Kraft og Styrke; meget mere troer jeg, at Hr. Flindt og i denne Henseende fortjener Roes. Hvad Ansigtstrækkene betræffe, da har Hr. Flindt været meest heldig i Henseende til Abel. Hos denne kan man see, saavidt det med Kride er mueligt at udføre, hvad Originalen saa mesterlig viser, Mine af Smerte, blandet med Overbærelse og kjerlig Bebrejdelse. Derimod synes Rains Ansigt ikke at indeholde alt, hvad Jordan har vidst at give sit. Hvad her er sagt, er jeg overbevist om, at Hr. Flindt vil tage til El,

tertanke, og om han finder det passende, erindre under Stikningen. Kommer denne til at svare til Tegningen, vil Bladet altid finde Kjenderes Bifald, og Affætning.

Hr. Carlebyses Tegning efter den ubekjendte, formodentlig hollandske Mesters: forlorne Sønns Tilbagekomst, viser ved første Ojeblik, at han ikke har Øvelse i at tegne efter Malerier. Mangel paa Holdning, forarsaget derved, at han ikke nøje har betragtet de lyse og mørke Partier paa sin Original, især Kjøddelenes forskjellige Kouleur paa samme, viser saadant i Særdeleshed, samt at Hr. Carlebys hidtil har manglet den fornødne Vejledning. Dette er formodentlig og Marsagen, hvorfor Akademiet for ham har bestemt et Stykke at tegne og stikke efter, som unegtelig har meget lidet tiltrækkende, men som for en Begynder har den store Fordeel, at det har store Partier af Lys og Skygge, og i selve Lys og Skygge-Partierne meget faa Nuanser eller Indringer. Ividertid troer jeg, saavidt jeg kan skjønne fra denne Tegning af, at Hr. Carlebys, ved flittig og eftertænkt Modeltegning, og ved Vejledning af kundige Mænd om de øvrige Hjælpemidler til at komme til at tegne godt, i Særdeleshed efter Malerier, vil kunne deri gjøre Fremgang. Hans Stik, sammenholdt med Tegningen, vil siden vise, hvad Haab man kan gjøre sig om ham som Kobbersnikker og Kunstner, i hvilken Henseende han er mig aldeles ubekjendt.

Malerne have ikke fyldestgjort min Forventning og Ønske. Tegningen af de enkelte Dele er endda i Almindelighed ret god, skjønt man af Hr. Biertel, der lægger sig efter Portraitmaleri, og af hvem jeg har seet Familiestykker, som forekom mig ret gode, og at vidne om Geni, vist burde ventet bedre Hoveder og Ansigter, ja bedre enkelte Dele i disse. Mogle af Djnene ere gandske mislykkede, om ikke fortegnede, i det mindste aldeles uskønne. Saa vidner og Farvebegivningen om, at de begge i denne saa betydelige Deel af Malerkonsten, vil kunne med Tiden, ved Flid og eftertænkt Studering, bringe det vidt, naar de først faae et rigtigt Begreb og Erfaring om Lokalfarver og disses Indflydelse paa Koloritens Sandhed. Men forresten har ingen af dem været heldig. Man seer ikke een god Gruppe, ikke een eeneste i det Hele vel anbragt og tegnet Figur, hvis Stand eller Stilling kan tildrage sig Opmærksomhed. Holdning, og hvad der kunde virke til at gjøre Stykket skjønt, især Harmoni i Kouleurerne, er ikke iagttaget. Figurerne mangle Karakter, og Ansigterne Udtryk. End ikke den Halte, der dog er Hovedfiguren, har noget Tiltrækkende eller Sandt og med hans iværende Forsatning Overeensstemmende ved sig. Hos dem begge seer han ud, ikke alene som en riig Mand, men og som en Mand, der er vel ved Magt, uagtet han som Tigger, var det end ikke rigtigt at give ham Pjalter paa, ikke maatte have i Dine faldende

Klæder paa, og uagtet han som Krøbling, efter hvad der almindeligt er Tilfældet, og hvad derfor Kunstneren altid bør udtrykke, vel ikke kunde have fyldige Lemmer og tygge Lægge. Begges Stykker vise, at de, ligesom de fleste Elever ved Akademiet, mangle Læsning og Bekjendtskab med det Gode, der er skrevet over deres Kunst, og i denne have savnet Underviisning, samt at de ikke have tænkt ved deres Arbejde. Denne Mangel kunne de imidlertid selv afhjælpe, og man kan derfor ikke frakrive dem Evne til i Tiden at blive Kunstnere i en egentlig Forstand. De erhverve sig theoretiske Kundskaber, og studere med Eftertanke Naturen; og jeg tør deraf spaae dem begge sand Fornøjelse og Nytte. Meget undskylder jeg ellers Eleverne, naar man savner hos dem de nødvendige Kundskaber i en eller flere Konstens Dele. De Sprog, Anviisninger for Kunstnere ere skrevne i, forstaae de sjelden, som oftest, fordi de fra Ungdommen af allerede maae kjæmpe med Fattigdom. De kjende ikke, og vide ikke at spørge efter det Bedste, der er skrevet i Konsten. Anviisningerne selv kunne de ikke altid overkomme. Og naar dette lykkes dem, de tillige forstaae Sproget vel, have de i Almindelighed ingen, der kan forklare dem Bøgerne, ved at tage Malerier og andre Konstsager til Hjælp; hvilket saa meget mere er nødvendigt, som de fleste Skrifter over Kunstene ere skrevne i et for den Uoplyste ufatteligt Sprog. Dine Kundskaber ville Eleverne af disse og flere

Aars

Årsager, og bestandig komme til at savne, indtil en af vore videnskabelige Konstnere paatager sig, enten paa dansk at skrive en passende og vel indrettet Anviisning for Konstnere, eller paa Akademiet derover at holde Forelæsninger. Hvor let var dette f. Ex. ikke mueligt for Hr. Professor Uildsgaard, der besidder sande og videnskabelige theoretiske Kundskaber i sit Fag, der har den fornødne Tid dertil, boer paa Akademiet, og ejer et saa udsøgt Bibliothek af hvad der hører til at danne Konstneren; og hvilken væsentlig Nytte vilde han ikke stifte derved!

Over Arkitekternes Arbejde kan jeg ikke afgive nogen detailleret Bedømmelse, da dette vilde blive for vidtløftigt, og man under den offentlige Udstillelse hverken har Tid eller Rolighed til at igjennemgaae og undersøge saa mange Stykker, og fire, fem, ja sex til ethvert af disse igjen henhørende Tegninger. I det Hele forekom de mig alle, maaskee paa eet nær, ret gode, skjøndt de derfor vist ikke alle kunne komme i Betragtning, naar der bliver Spørgsmaal, om hvem der skal have Medaillen; thi for at vinde denne bør der hos ingen Konstner fordres større Guldkommenhed end hos Arkitekten, der ved Sirkel og Maal og Eftertanke og Flid, endog med Mangel af Geni, kan bringe det vidt. Imidlertid var Stanleys Stykke det, som især tildrog sig min Opmærksomhed, og vidnede om naturligt Anlæg til at kunne blive stor i sit Fag. Meget Smag i

Fascaden i Almindelighed, en god Fordeling af de til et Lystslot hørende Nødvendigheder og Bequemmeligheder, Liv og Driftighed i Tegningen af de anbragte Figurer, Ornamentter og Forlystelsessteder, og en i det Hele flittig men ikke ængstelig Tegning, bestemmer mig til at haabe noget mere end almindeligt af ham, naar han med uafsladelig Flid bliver ved at studere sin Konst. Jeg maa alene til Slutning gjøre den Anmærkning, at jeg studsede ved at see, hvor aldeles orthografisk slet Skriften var paa Forklaringen over Architecternes Stykker og paa Planerne selv, hos nogle mere, hos andre mindre, og derhos, for deres egen Skyld, bede dem om, for Fremtiden at beslitte sig paa at skrive, i det mindste taalelig rigtig. Ikke at tale om, at en god Tegning ikke nær gjør det Indtryk paa Tilskueren, naar Skriften er slet og uorthografisk, som den i andet Fald kunde gjort, og at man deraf med saa megen Grund kan slutte sig til, at dens Forfatter ikke har læst meget, og saaledes ikke har de fornødne Kundskaber; er det for ingen Konstner af større Vigtighed at kunne skrive rigtigt og godt end for Architecten, der skal gjøre vidtløftige Overflag, skrive store specificerede Regninger, afgive mange Qvitteringer, og har saa meget Skriveri, at han ikke alene vil kjede og oppvække Modbydelighed hos andre, naar han skriver ilde, men og for sig selv vil finde betydelig Lettelse, naar han skriver med Færdighed godt og orthografisk rigtig.

den 11te August 1793.

Bårens.

Fabz